

کهگیلویه وبویر احمد استانی محروم وبی نشان

✱ از ۳۰۰۰ روستای این استان فقط ۴۰۰ روستا جاده ارتباطی دارد.

✱ بحران راه در استان کهگیلویه و بویر احمد در حدی است که دولت گاه مجبور می شود برای روستاهای اطراف یاسوج با هلی کوپتر آذوقه برساند.

✱ یکی از راه حل های تامین نیروی انسانی در منطقه این است که مأموریت های کوتاه مدت یا دراز مدت به کارمندان ادارات داده شود تا با حضور در استان این کمبود را جبران کنند.

استان کهگیلویه و بویر احمد غربی است ناشنخته در جنوب غربی میهن اسلامی که آثار خلاق ستم شاهی را هنوز بر چهره دارد و کوه های بلند و دشتهای وسیعش پرستمی که سالها بر مردم این استان روا شده است شاهده چهره تک تک مردم ساکن روستاهای دور افتاده این استان، فقر و درونج و غم را تداعی می کند. در عین حال که مشاهده فقر و محرومیت مردم این منطقه جانگاہ و طاقت فرسا است. همت و ایثار عشایر غیور این منطقه که بهترین تجلی اش شرکت فعال آنها در جنگ نمود دارد تماشایی و زیباست. وقتی مردمی محروم که گاه خود محتاج قوت لایموتند، مایملک خویش را تقسیم کنند و نیمی از آن را برای جبهه ببرند و تنها فرزند نان آور خود را برای اعتلای کلمه حق یا رضایت قلبی به جبهه اعزام دارند، ایثار معنی می شود و فداکاری تحقق عینی می یابد. حقیقت این است که درباره کهگیلویه و بویر احمد گفتنی زیاد است. محرومیت فرهنگی و اقتصادی - استعدادهای طبیعی - منابع زیر زمینی - و مهاجرت های با شکوه ایلات و عشایر، همه نکاتی هستند در خورتوجه و نقد و نظر، که باید با مسافرت اهل قلم و فیلم سازان و خلاصه دست اندرکاران رسانه های گروهی به این منطقه کوششی گسترده در آشنا کردن مردم با این استان صورت گیرد.

نوشته زیر حاصل مسافرتی است کوتاه و زودگذر به این استان که ضمن انعکاس پاره ای از مشاهدات، نظر «دست حجت الاسلام شهری امام جمعه یاسوج و برادر قنبری سرپرست استانداری درباره مسائل استان در آن آمده است.

کهگیلویه و بویر احمد چنانکه از نامش پیداست از دو بخش کهگیلویه در منطقه جنوب و جنوب غرب و بویر احمد در شمال و شمال غرب استان تشکیل شده است. مرکز آن یاسوج و محدوده جغرافیایی اش به شرح زیر است: از شمال استان اصفهان و چهارمحال و بختیاری، از جنوب بوشهر و فارس، از غرب به خوزستان و از شرق به فارس. ۹۰٪ مردم این استان در بیش از ۱۸۰۰ روستای این استان ساکنند که اکثر آنها از عشایرند و زندگی ایلی دارند.

مهمترین راه ارتباطی این استان جاده ای است که یاسوج را به شیراز وصل می کند که به طول ۱۷۰ کیلو متر است و تا ۸۰ کیلومتری، یعنی شهر سیدان (اردکان سابق) خاکی و بقیه آن آسفالت است. این راه با بیج و خمهای زیادش و به علت اینکه نزدیک به نیمی از آن خاکی است موجب شده که ارتباط مرکز این استان با شهرهای مجاور خصوصا شیراز ضعیف باشد و مسائل فرهنگی و اقتصادی منطقه، شدیداً از آن متأثر است. تنها وسیله ارتباطی بین یاسوج و شیراز دو اتوبوس است که

روزانه بین این دو شهر در حرکتند. سرما و برف منطقه بویر احمدی گاه به حدی می رسد که کلیه وسائل ارتباطی استان قطع می شود و حتی تلفن و تلگراف و تلکس هم قطع می شود و به همین علت در بخش سردسیر این استان ۵ الی ۶ ماه بیشتر کار نیست و معمولاً در بقیه اوقات سال مردم، بخصوص روستائیان بیکارند که لازم است با توسعه صنایع دستی قدیمی در استفاده از نیروهای بیکار منطقه برداشته شود.

بحران راه در این استان در حدی است که دولت گاه مجبور می شود برای روستاهای اطراف یاسوج با هلی کوپتر آذوقه برساند و از ۳۰۰۰ روستای این استان فقط ۴۰۰ روستا جاده ارتباطی دارد. منطقه زیلایی یکی از مناطق محروم این منطقه است و عامل اصلی محرومیت آن نیز نداشتن جاده است. یک مسافر برای رفتن به این منطقه گاه ۴۰۰ تومان می پردازد که در جای بار ماشین کمپرسی سوار شود و تازه معلوم نیست که سالم به مقصد برسد یا اینکه جاده سازندگی جزء فعالترین ارگانهای است که در این منطقه مشغول راهسازی است ولی به علت کمبود ماشین آلات راهسازی کار به نحو مطلوب پیشرفت نکرده است اما در عین حال با ساختن یک جاده ۶ کیلومتری در بخش زیلایی تاکنون ارتباط ۵۰۰۰ نفر را در ۲۰ روستا با شهر برقرار کرده است.

جاده ای قرار است بین یاسوج و سپهر کشیده شود و در صورتی که در تکمیل این جاده تسریع شود شهر یاسوج به مرکز کشور متصل می شود و مدت لازم برای طی مسافت راه تهران یا راه کنونی اش ۶ الی ۷ ساعت اختلاف پیدا می کند.

از نظر منابع زیر زمینی، این استان یکی از غنی ترین استانهای ایران است و روزانه در حدود ۱۲۰۰/۰۰۰ بشکه نفت از این استان خارج می شود ولی متأسفانه مردم یاسوج و روستاهای اطراف آن برای گرم کردن خود مجبورند شاخه های درختان بلوط را بسوزانند و جنگلهای زیبای این منطقه را که جزء سرمایه های ارزشمند محیط است عریان سازند.

بیش از نکت مردم عشایرند و چهار ایل بزرگ به نامهای ایل بویر احمدی، ایل بهمنی، ایل دشمن زبیری، ایل طهرادی در منطقه وجود دارد که هر کدام از این ایلهای به گروههای کوچگری تقسیم می شوند مانند نگین تاجی، سادات آقایی، غایب گیلی، جلیل و بابکانی و... آداب و رسوم سنتی حتی چادر نشینی و بیلاق و قشلاق تاکنون به خوبی در منطقه باقی مانده و فرهنگ غربگرایی کمتر در بین مردم رسوخ نموده است. از جمله سنتهای منفی خانوادگی در منطقه استثمار بیش از حد زنان است که تمام امور خانواده را باید بچرخاند و در عین حال از ساده ترین حقوق اجتماعی هم محروم است. تحلیل بعضی از مردم منطقه از این امر این بود که چون موقع ازدواج، پدر عروس شیرهای سنگینی از داماد

می گیرد. مردم هم در طول زندگی زن را به تکالیف شاق و زندگی طاقت فرسا وامی دارد.

نیروی انسانی

کمبود نیروی انسانی فعال به شکل چشم گیری در این استان مشهود است تا جایی که جهاد سازندگی کارگران بنای مورد نیاز خود را از تهران آورده و تخصص های ساده ای از قبیل: جوشکار، و تراشکار و راننده پایه ۱ در منطقه کم یاب است. در حال حاضر قرار است ۱۰۰ جاهد عمیق از طرف استانداری، بهداشت محیط، جهاد در منطقه کجساران زده شود که به دلیل محرومیت منطقه، پیمانکاران حاضر نمی شوند در این منطقه کار کنند.

یکی از راه حل های تامین نیروی انسانی در منطقه این است که مأموریت های کوتاه مدت یا درازمدت به کارمندان ادارات داده شود تا با حضور خود در استان این کمبود را جبران کنند. اکیپ های متخصص از ادارات و کارخانجات و حتی مشاغل آزاد، اگر برای مدت کوتاهی به کمک ادارات و نهادهای انقلابی استان بروند به نحو چشم گیری در حل مشکلات منطقه موثر خواهند بود. یکی از عوامل بی رغبتی نیروهای متخصص برای رفتن به این استان نداشتن راه ارتباطی سهل است و همانگونه که در برنامه دولت است اگر تربیتی داده شود که در این استان و استان های مشابه آن هواپیمای مسافری پرواز مرتب هفتگی داشته باشد در خدمت معنایی نیروهای متخصص و متمهد به این استان رو می

کمبود مسکن به شکل چشمگیری در شهر محسوس است و حتی خانه ای برای اجاره بک نفر کارمند غریبه که به شهر می آید وجود ندارد. برق شهر یاسوج به شبکه سراسری متصل نیست و از یک کارخانه ۱۳۰۰ کیلوواتی تامین می شود و سیلو راهم می چرخاند و هرگاه سیلو می چرخد، برق شهر قطع می شود و با قطع برق سوخت رسانی و بسیاری از امور مردم هم فلج می شود و این در حالی است که فاصله شهر تا محل شبکه برقی با میدان در حدود ۶۰ کیلومتر است.

اقتصاد

منبع اصلی درآمد مردم منطقه دامداری و کشاورزی است که دامداری معمولاً از طریق کوچ ایلات و تغلیف به صورت بیلاق و قشلاق صورت می گیرد. علیرغم اینکه دامداری سنتی مهمترین تولید منطقه است ولی مشکلاتی از قبیل کمبود علوفه، بالا بودن قیمت چوبان نیست به درآمد و مسائل دیگر سبب شده روز به روز تعداد افراد دامدار کمتر شود.

در تمام استان فقط یک کارخانه وجود دارد و آنهم کارخانه قندی است که به انگیزه سیاسی در رژیم قبل ساخته شد و اصلاً مقرون به صرفه نیست و در سال فقط ۲۰ روز کار می کند و در سال جاری کارخانه قند مسکن را تعطیل کرده اند تا این کارخانه کار کند.

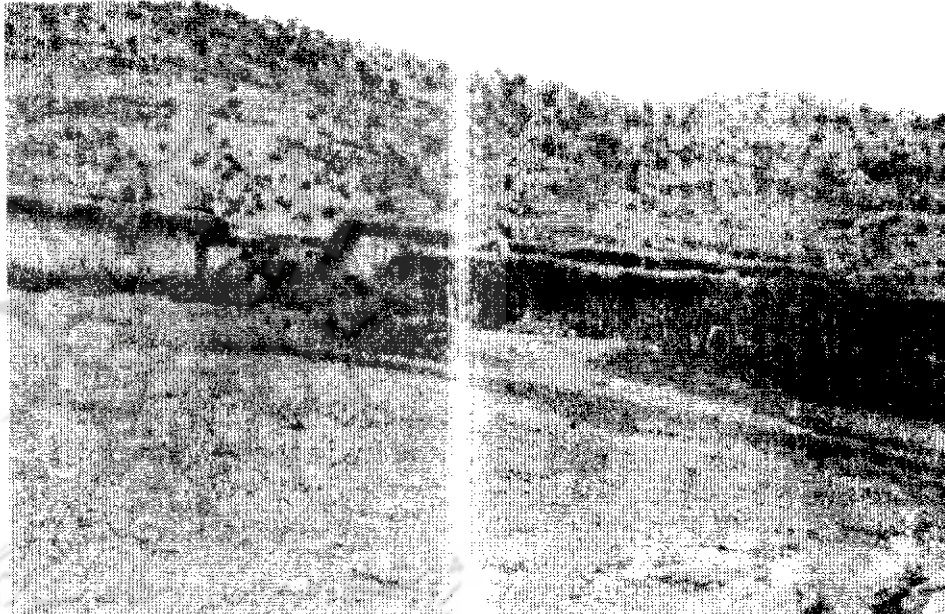
نظر به اینکه دامداری و باغداری در این منطقه رایج است تأسیس صنایع تکمیلی از قبیل پشم رسی و بافندگی و کبریت سازی و کمپوت سازی و بسته بندی میوه و ایجاد سردخانه برای نگهداری محصولات کشاورزی منطقه ضروری است.

با اینکه اطراف شهر یاسوج پوشیده از جنگل و مرتع است ولی در شهر کمتر مواد لینی بومی یافت میشود و این دلالت بر عدم استفاده از استعدادها و امکانات منطقه دارد. بنا به گفته کارشناسان رودخانه های متعدد استان نیز زمینه مناسبی برای پرورش ماهی دارند که اگر اقدامی در این باره صورت گیرد بخش عظیمی از مواد پروتئینی مورد نیاز منطقه تامین می شود.

یکی از اعضا، جهادسازندگی اظهار می داشت اگر روی رودخانه پشار سد زده شود ۲۰۰۰ هکتار زمین زیر کشت می رود و آب این رودخانه در حال حاضر هدر می رود.

نقش جهادسازندگی در منطقه

برادران ایشارگر جهادسازندگی از آغاز تأسیس تاکنون به شکلی فعال در منطقه حضور داشته اند و برق برزنده

اورند. محرومیت

بنون انزاق یاسوج جز محرومترین مناطق کشور است و این محرومیت شامل ابعاد مختلف بهداشتی، فرهنگی، اقتصادی و رفاهی، سیاسی و غیره می شود.

در منطقه زیبایی ۶۰۰۰۰ نفر زندگی می کنند که در صدیالایی از آنها مسولند حدود ۴۰٪ کودکانی که در این منطقه بدنیا می آیند از دنیا می روند و ۲۰٪ زنان به علت نبودن بهداشت به هنگام زایمان می میرند. معمولاً به هنگام زایمان مقداری خون زیرزان می ریزند که این امر باعث مرگ و میر بچه هاست. در شهر یاسوج که مرکز استان است تنها یک طبیب وجود دارد و جهادسازندگی منطقه به علت نداشتن طبیب کمیته بهداشت و درمان ندارد.

یکی از مهم‌ترین اقدامات فرهنگی جهاد سازندگی در شهر یاسوج تأسیس یک مرکز شبانه روزی برای دانش آموزان روستایی است.

علاوه بر رفع نسبی محرومیت‌های فرهنگی، رفاهی و اقتصادی از مردم منطقه در اعزام نیروهای داوطلب منطقه به ستادهای پشتیبانی جبهه نقش مؤثری را ایفاء نموده‌اند. مردم منطقه قبل از اینکه به هر اداره‌ای مراجعه کنند به جهاد مراجعه می‌کنند و چه بسا انتظار دارند جهاد در وظایف سایر ادارات نیز دخالت کند. وقتی جهاد سازندگی برای توزیع کوبن و اعیاناً آذوقه به روستاها می‌روند، مردم فقیر روستاها اظهار می‌دارند سهم ما را به جبهه‌ها ببرد. یکی از اقدامات مؤثر جهاد سازندگی یاسوج راه اندازی معادن آهنک و گچ و سنگ برای مصالح ساختمانی بوده است. تا قبل از این اقدام، مصالح مورد نیاز منطقه از شهرهای اطراف تأمین می‌شدند. ولی با تلاش جهادگران معادن گچ و آهنک و سنگ ساختمانی کشف و راه اندازی شده و در حال حاضر بخش عظیمی از مصالح ساختمانی مورد نیاز مردم مستضعف منطقه تأمین می‌گردد.

راه اندازی معدن سنگ موجب شده که اولاً ساختمانهای شهر تقریباً بکجاخت و مستحکم شود و ثانیاً منطقه از ورود مصالح ساختمانی بی‌نیاز باشد و ثالثاً بطور طبیعی عده‌ای در این معادن مشغول کار می‌شوند و اشتغال ایجاد شود. یکی دیگر از اقدامات اساسی در جهت توسعه کشاورزی منطقه، توزیع تراکتور به روستائیان محروم بوده است که با همکاری هیأت هفت نفره

امام جمعه یاسوج:

پیام من اول به روحانیون است، خواهش می‌کنم که واقعا احساس مسئولیت کنید و استانهایی چون کهگیلویه و بویراحمد را در اولویت قرار دهند و با ارشادهای خودشان نیازهای فرهنگی این مردم را برآورده کنند.

در فاصله حدود ۶۰ تا ۸۰ کیلومتر به ۳۰۰ تراکتور را در روستاها توزیع کرده‌اند و نظر به اینکه تعمیر و نگهداری ماشین آلات برای روستائیان امر مشکلی است تعمیرگاهی نیز از طرف جهاد سازندگی تأسیس شده که بصورت متمرکز همه تراکتورهای منطقه را با ارزانه‌ترین قیمت ممکن تعمیر می‌کند و هر تراکتور در این تعمیرگاه شناسنامه‌ای دارد و به شرطی به صاحب آن خدمات و امکانات تعلق می‌گیرد که تراکتور خود را در خدمت محرومین روستاها و رشد و توسعه کشاورزی قرار دهد. تا با باری و سودجویی‌های متعارف امکانات را مورد استفاده قرار دهد.

یکی از مهم‌ترین اقدامات فرهنگی جهاد سازندگی در شهر یاسوج تأسیس یک مرکز شبانه روزی برای دانش آموزان روستایی است. دانش آموزان روستایی معمولاً تا کلاس پنجم ابتدایی را در روستای خود می‌خوانند و بعد از آن به علت فقر قادر به ادامه تحصیل در شهر نیستند. جهاد سازندگی برای رفع این مشکل یک مرکز شبانه روزی در شهر یاسوج دایر نموده است که دانش آموزان راهنمایی و دبیرستانی روستایی در این مرکز مشغول تحصیلند و غذای آنها را جهاد سازندگی تأمین می‌کند. تاکنون عده زیادی از این دانش آموزان اینبارگر در جبهه‌های حق علیه باطل شرکت جسته‌اند و بعضی از آنان به لقاء الله پیوسته‌اند. رحمة الله علیهم اجمعین.

اظهارات امام جمعه محترم یاسوج در مورد مسائل مختلف منطقه

محرومیت‌های این استان در همه ابعادش مسأله‌ای است که از نظام گذشته باقی مانده است. در مورد راه که مسأله حساسی است هنوز این استان راه‌های اصلی‌اش آسفالت نیست، راه‌های اصلی آن که در مرکز است هنوز آسفالت نشده است، البته جمهوری اسلامی با کلیه مشکلاتی که بر سر راه دارد فکر افتاده که نارسائیها و کمبودها را برطرف کند و بعضی از جاها در حال حاضر درست آسفالت است. یکی از محرومیت‌های بزرگ استان به نظر من مسأله راه است. در اینجا بعضی استانها هستند که رابطه استان با مرکزش از سه ماه قطع است. در این زمینه باید جهاد سازندگی کارهایی انجام دهد و در حال حاضر در بعضی بخشها مشغول است. در مورد محرومیت در مسائل فرهنگی، اگر مکانی راه نداشته باشد قهرآنی و راه‌های انسانی نیز جذب نمیشود. در اینجا هنوز هم روحانی نداریم و مساجد و کتابخانه‌ها و اماکن ما به روحانی نیاز دارند. از نظر اقتصادی هیچ گامی در گذشته از نظر بهبود راه و کشاورزی برداشته نشده بود و سعی شده

آن مختصر کشاورزی هم که از گذشته بوده بدست نابودی سپرده شود، مثلاً در اینجا کارخانه قند می‌ساختند که هدف فقط جذب عده‌ای از مردم بوده، که به کشاورزی و دامداری آنها لطمه وارد شود بعد از مسأله راه که یک مسأله و مشکل اساسی است. این استان یک استان عشایری است و در این استان مسأله دامداری مطرح است و یکی از مشکلاتشان کمبود علوفه دام است در این زمینه، یعنی در زمینه تقویت دام، مساعداتی به کشاورزان باید بشود و قدم‌های مؤثری در این راه برداشته شود. بسیار مؤثر است. و همچنین در زمینه کشاورزی و یک قسمت هم آب وجود دارد ولی از این زمین و آب بهره برداری نشده است. سد باید در کنار همین رودخانه ساخته شود و زمینهای اطراف را به زیر کشت بیاورند. ما دو نماز جمعه، تذکرات لازم را در زمینه گسترش کشاورزی و دامداری و همکاری مردم با بسیج و همچنین مساعدت مسئولین منطقه کرده‌ایم و این تذکرات بحمدالله مؤثر بوده است.

امام جمعه یاسوج در مورد عملکردهای نهادهای انقلابی و سازمانهای دولتی در منطقه اظهار داشتند از نهادهای انقلابی، مخصوصاً جهاد سازندگی و سپاه پاسداران، عملکردشان خوب بوده و البته بعضی از نهادها به علت کمبود امکانات، عملکرد خوبی نداشته‌اند. هماهنگی نهادها خوب است، فقط مسأله‌ای که هست مسأله توزیع کالا است که بنظر می‌رسد عادلانه نبوده و نارضائیهایی به چشم می‌خورد است که انشاء با توجه مسئولین حل شود.

زمینه‌هایی در اینجا وجود دارد که قابل دقت است، در اینجا زمینه توسعه کشاورزی هست دامداری اینجا قابل توجه هست. در اینجا معادنی چون معادن سنگ، گچ و حتی مس هست که واقعا قابل بهره برداری است و جهاد در این مورد اقداماتی بعمل آورده و نتایجی نیز گرفته است.

پیام امام جمعه یاسوج به مردم سایر استانها

پیام من اول به روحانیون است که خود من یکی از روحانیون قم هستم و خواهش می‌کنم که واقعا احساس مسئولیت کنند و استانهایی چون کهگیلویه و بویراحمد را که در محرومیت بسر می‌برند، اینها را در اولویت قرار دهند و به اینجاها اعزام شوند و با ارشادهای خودشان نیازهای فرهنگی این مردم را برآورده کنند. برادران دیگری که در کارهای اجرایی تقسی و مسئولیتی دارند در قسمت استانداری، فرمانداری و جهاد ادارات و نهادها، در همه این ابعاد ما نیاز به نیروی انسانی متخصص و با تجربه داریم که این خودش یک نوع جهاد و مهاجرت است که برادران از استانهایی چون اصفهان، خراسان و استان مرکزی بیایند و قدمهایی در راه بهبود استانهای محروم بردارند.

سخنه‌ها حفظ کنند که انشاء الله مقامات و مسئولین مسلکتی در فکر هستند.

مصاحبه با برادر علی قنبری، سرپرست استانداری کهگیلویه و بویراحمد

س - بفرمایید وضعیت کلی استان با توجه به مرفعیتهای شغلی شما، چه مشکلی به لحاظ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی و سایر ابعاد دیگر که مورد توجه باشد وجود دارد؟

س - لطفا دربارہ وضعیت کلی استان توضیح دهید.

ج - بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین و با درود به امام امت، وامت شهیدپرور و شهدای انقلاب اسلامی. کلا وسعت استان در حدود ۱۴۰۰۰ کیلومتر مربع است و پوشیده از جنگلهای انبوهی از درختان بلوط است و جمعیت استان به علت عشایری

معمول است. دام این استان حدود ۲/۵ میلیون رأس گوسفند و بز هست و صد هزار گاو و گوساله هست و حدودی نیز گاو میشی، شتر در منطقه وجود دارد از نظر صنایع نفتی، سهم بسیار بزرگی به این استان اختصاص دارد و حدود ۲۵٪ صادرات نفتی ایران از این منطقه است. از نظر صنایع دستی در اینجا قالی، گلیم، جاجیم و خورجین و از اینگونه چیزها بافته میشود که بایستی به این صنعت توجه بیشتری شود. از نظر معادن، چون اینجا از نظر نفت غنی است، معدن گچ و آهن و سنگ بوسیله برادران جهادشناسی شده و کارهای مفصلی از صورت گرفته است. صادرات این استان روغن، کنسک، گوشت... می باشد و کالاهایی که وارد میشود، کفش، پارچه، وسایل خانگی و ساختمانی و بهداشتی و... میباشد.

امکانات بالقوه:

همانگونه که در بالا ذکر شد امکانات بالقوه منطقه در سه شکل دامناری، جنگلها و مراتع و نفت می تواند باشد. مسائل این استان را می توانیم به سه دسته تقسیم کنیم در مرحله اول مسائل فرهنگی است، اینجا امکانات فعالیت گسترده، بدلیل کمی برادران روحانی وجود ندارد. چون امکانات تبلیغی، مدارس، حوزه های علمیه، فعال، رادیو و تلویزیون (البته اکنون در حال نصب است ولی پی گیری شده است)، ندارد و متأسفانه رادیوهای بیگانه در این منطقه به صورت خیلی قوی گرفته میشود و بخاطر عشایری بودن منطقه که علاقه ای خاص به رادیو دارند وقتی رادیو را باز می کنند اولین صداهایی که می شنوند صداهای بیگانه است. و در اینجا اکثرا رادیو عراق را می گیرند که می تواند تأثیری بدی داشته باشد. کمبود نیروهای متعهد فرهنگی که در این منطقه کاملا چشمگیر است. مارا حل مسائل فرهنگی را اعزام مبلغین روحانی و مدرس و ارسال وسایل تبلیغی می دانیم. مسأله دیگر راه اندازی رادیو است که فعال تر و محکمتر از سوی مسئولین با آن برخورد شود. ما معتقدیم که باید نیروهای مخلص و متعهد و معتقد بومی را رشد داد و به آنها زمینه فعالیت داد. و شکوفایی افکارشان را فراهم کرد و بسایند استیوتوهای تکنولوژی و دانشگاههای مناسب، چون دانشکده دامناری با توجه به دامناری بودن منطقه تأسیس کرد تا نیروهای محلی به ادامه تحصیل بپردازند. و مسأله دوم، مسأله عمرانی است که در رأس این مسائل نداشتن راه است. ما این مسئله را برای برادران وزیر... که به اینجا تشریف آوردند مطرح کردیم. و ما در اینجا از نظر راه واقعا در مضیقه هستیم. تمام جاده های اطراف این استان آسفالت است ولی اینجا بدون آسفالت مانده است و باعث شده که نیروهای متخصص و متعهد به این استان نیایند و مسأله دیگری که ما در اینجا داریم به علت بافت

ورق بزمهد

پیام امام جمعه یاسوج به مردم

مردم یاسوج نوعا از طریق خطبه های نماز جمعه و سخنرانیهای دیگر که به مناسبتهایی ایراد می شود آشنا به این گونه مسائل هستند. عرض کنم که مردم یاسوج و حومه یاسوج مسأله کشاورزی را مسأله ای جدی تلقی کنند و همچنین مسأله دامناری و اصولا کار در هر زمینه ای که باشد، می تواند مملکت ما را به خودکفایی برساند و تا وقتی که جنگ ما با عراق ادامه دارد، جنگ را مسأله اصلی به حساب بیاورند. و به همان نحو که در گذشته اینها گران به جبهه ها از کمکهای مانی خودشان کمک می کردند. آنرا ادامه دهند و از طریق بسیج مستضعفین سپاه فعالیت داشته باشند و به مناطق جنگی وجهه ها اعزام شوند و حضور خودشان را در

بودن آمار دقیقی ندارد ولی بیش از ۳۰۰ الی ۴۰۰ هزار نفر جمعیت دارد و جمعیت غالب را روستائیان تشکیل میدهند و دارای دوناچه آب و هوایی سردسیری و گرمسیری است. از نظر پوشش گیاهی طبق آماري که داریم ۲۵۰ هزار هکتار جنگل داریم که بیش از ۸۰٪ از بلوط است و مراتع حدود یک میلیون هکتار... گیاهان داروئی در این استان حدود ۳۰ نوع شناسایی شده است و در مورد کشاورزی، کشت به گندم و جو و برنج بیشتر است و از نظر باغذاری انار، گردو و مرکبات و در قسمت دیگر خرما وجود دارد. از نظر صنایع، ما در اینجا کارخانه قند داریم که به علت کمبود چغندر کارخانه پارسال اصلا کار نکرد، ولی امسال که کارخانه شروع بکار نموده، کارخانه قند مصنی را تأسیس کرده اند و تا حدودی نیز زیرداری در این استان

* نظر به اینکه دامداری و باغداری در این منطقه رایج است تاسیس صنایع تکمیلی از قبیل پشم ریزی و بافندگی و کیریت سازی و کمپوت سازی و بسته بندی میوه و ایجاد سرد خانه برای نگهداری محصولات کشاورزی منطقه ضروری است.

این جنگلهای انبوه و تزیینهای خدادادی را حفظ کنیم اگر ما بتوانیم در شهرها و روستاهایمان نظم را برسانیم، این گازی را که بیهوده می سوزد و به هوا می رود ما شاید بتوانیم در حفظ جنگلهای موفق باشیم. در این رابطه یک شرکتی هست که فعال است و یک شرکت ایتالیایی است که از کنگان یک شاخه می برد و یا صحبتی که کردیم قرار است یک قسمتی از گاز را به یاسوج ببریم و تعدادی از روستاهای منطقه را به زیر پوشش بگیریم و در این رابطه مسئولین شرکت گاز وعده های مساعدی نیز داده اند که اشاء... امسال به این مناطق گاز برسانند.

در مورد مسکن که فرمودید الحمد لله اینجا برادرانمان در اداره کل مسکن و شهرسازی زانها راضی هستیم، حجم کارشان نسبت به گذشته خیلی بیشتر شده و فعالیت خوبی دارند، ما در این زمینه مکاتباتی با برادرانمان در وزارت مسکن داشتیم و تمسبهایی داشتیم و ما از طرف برادرمان آقازاده وزیر مشاور مطرح کردیم، که در هیأت دولت مطرح کنند شاید در این زمینه اقدامی نشان دهند و بتوانیم مساله را تا اندازه ای حل کنیم.

س - پیشنهاد شما برای حل مسائل استانهای محروم، بویژه استانی که شما در آن هستید چیست؟
ج - ما اعتقاد داریم که بایستی مسائل و مشکلات آنچنان که هست، برادران مسئول ما در هیأت دولت بدانند و در همین رابطه ما از برادرانی که از هیأت وزرا تشریف آورده بودند یا اینها در مناطق محروم استان جلساتی با مسئولین داشتیم و تا اندازه ای توانستیم مشکلات را انتقال دهیم و در سایر استانها نیز ما اعتقاد داریم که باید یک شناسنامه ای از مسائل و مشکلاتشان آماده شود، همان کاری که برادران ما در جهادسازندگی انجام دادند کار بسیار مفیدی بود و این آمار و نتایج آن اگر استخراج شود و در برنامه ریزیها مدنظر قرار گیرد، خیلی خوب است. مساله دیگر بایستی

یکسری افراد بیرون بیاید که اگر یکسری نیرو هست اند در استانهای بزرگ کار کند، بایستی نیروهای متمهد را گرفته و به این مناطق محروم که تا بحال کار نشده است، بفرستیم تا این گونه مناطق که اخلاص و پاکی در آنها وجود دارد از نعمات این انقلاب بهره مند شوند مشکل سومی که ما در اینجا داریم مشکلات تشکیلاتی و اداری هست که استان دارد. ما بعضی از امکانات لازمی را که باید در این استان باشد نداریم، بعضی از ادارات ما وابسته به یک قسمت و بعضی از ادارات نیز وابسته به دو قسمت است که عدم استقلال این ادارات مسله مشکلی شده است. به عنوان مثال ما، اداره برق مان گذشته از اینکه به شبکه سراسری متصل نیست قسمتی از آن مثل که کیلویه به خوزستان وابسته است و قسمتی از آن مثل بوی احمد به فارس وابسته است. زاندار می به هنگ بهبهان وابسته است که برای ما مشکلاتی ایجاد کرده است، شهربانی به فارس وابسته است و در اینجا ما آب نداریم، صنایع نداریم، دادگستری نداریم... و یکسری ادارات دیگر نیز همینگونه است. که کلا راه حل آن تاسیس ادارات و تکمیل آنهاست در این زمینه ما با برادران وزیر که به اینجا آمده بودند این مسائل را مطرح کردیم و امیدواریم در این رابطه به این استان توجه خاصی بفرمایند.

س - لطفاً مقدراتی راجع به اقداماتی که پس از انقلاب و بعد از تصدی شما انجام شده و مشکلاتی که برای شما در سر راه انجام آن بوده است بفرمایند؟
ج - اقدامات بسیاری در این رابطه انجام گرفته است که وقت شمارش آن نیست. ولی کلا برادران جهاد سازندگی ما در دورترین نقاط پیام انقلاب را رسانده اند و برادران سپاه ما، و برادران کمیته امداد و نهادهای انقلابی در دورترین نقاط رفته اند و یکسری کارها انجام داده اند، و ادارات نیز تا حدود زیادی فعال شده اند و در جهت این نارسائیه و مشکلات که شرحیدم کار کرده اند یک مقدار که ما توانسته ایم یک هماهنگی بین ادارات و نهادهای انقلاب اسلامی بوجود آوریم و تاکنون الحمد لله رضایت بخش بوده است و با توجه به اینکه شورایی هماهنگی روستاهای اسلامی از زمانیکه ما به اینجا آمده ایم فعالیتش را شروع کرده و مسائلی که مطرح شد است خیلی رضایت بخش بوده است و یکسری از مسائل را ما در این شورا مطرح کردیم و بر اجتهی حل شده است و کلا مشکلاتی که بر سر راه ما برای راه مشکلات است همان چیزهایی بود که خدمت شما گفتیم و در جلسات مختلف نیز با برادرمان نخست وزیر و وزیر راه و سایر برادران مسئول مطرح کردیم.

س - در بین صحبتهای خودتان به مشکل مسکن و گاز اشاره کردید، اگر ممکن است اقداماتی که در رابطه با حل این مشکل اساسی انجام شده بفرمایند؟
ج - مشکل گاز ما در اینجا اینست که ما باید

خاصی که این منطقه و زمینهای گرمسیری دارد، کمبود آب آشامیدنی هست و زمینها گرسیری است. آب هم باشد آب تلخ است و لازمه این کار ایجاد چاههای عمیق است و این مسائل باید از طریق برادرانمان در دولت همانگونه که مطرح کردیم، جزی گرفته شود. مساله دیگری مادر اینجا داریم، مساله کمبود مسکن است. بافت شهر یاسوج را مشاهده کرده اید. اصلا هدف طاقوت این بود که این عشایر را بسازد تا بتواند اعلام حاکمیت سیاسی در منطقه بکند و آنها را به زیر چتر خودش ببرد و دم و دستگاهی که راه انداخته از روی همان نیت پلیدش بوده است که الان هم که نیروهای دولتی پیاده شده اند کارمندانش با کمبود مسکن روبرو هستند که ما از این نظر در مضیقه هستیم، برای اینکه در این استان برای فعالیت متاسفانه امکانات کافی نیست. و به همین خاطر ما فعلا با کمبود نیروهای عمرانی کار مواجه هستیم. امکانات فعالیتهای عمرانی در اینجا کم است و بارها ما این مساله را با برادران مسئول راه و ترابری مطرح کردیم، بسیاری از مناطق ما راه ماشین رو اصلا ندارند و در زمستان بطور کلی ارتباطشان با مناطق دیگر و شهرستانها قطع می شود و بعضی از بخشهای ما اصلا دسترسی به بخشهای دیگر ندارند و در زمستان حتی اگر یک راه هم وجود داشته باشد آب راه می افتد و آنها را قطع می کند و ما کمبود دیگرمان کادر پزشکی است که این مساله خیلی چشمگیر است. راه چلهای زیادی وجود دارد، دوتا راه حل در این استان در این مورد وجود دارد که باید پی گیری شود، یکی راه شهرضا - سمیرم، دهنشت - بوشهر است که نه تنها برای استان، بلکه برای ایران یک مساله حیاتی است که مرکز شهر را به بندر بوشهر متصل می کند و اگر این راه با جدید بیشتری پی گیری شود، مسائل ما را تا مقدار زیادی حل می کند و استان ما از این وضع خارج می شود یک راه اساسی دیگر هست که از شهرضا - سمیرم و دهنشت - بهبهان هست که این مساله می تواند گذشته از آنکه بسیار مفید باشد و مسائل استان را حل کند، می تواند برای یک کشور یک شهرگ حیاتی باشد. راه اردکان به یاسوج است که می تواند از نظر اقتصادی بسیاری از مشکلات ما را حل کند. اگر آسفالت آماده شود استان ما را به فارس متصل خواهد کرد بایستی برای رفع کمبود مناطق مسکونی، وزارت مسکن و شهر سازی حدود ۱۰۰۰ دستگاه اعتبار را یا بر آوردی که ما کرده ایم که و برای مساله آب باید تعدادی دستگاه موروری به اینجا اختصاص داده و آموزش دهند و از نظر وسایل راه سازی برادران جهاد در اینجا آمادگی دارند و در صورتیکه دستگاه در اختیارشان قرار بگیرد، اداره راه می تواند مسائل را تا حدودی حل کند. در استانهای محرومی مانند بوی احمد نیروهای متمهد و متخصص، مجرب بیایند و این مساله باید از ذهن

انقلاب اسلامی ...

حالتی به من دست داد که نتوانستم خود را کنترل کنم و اشک از دیدگام سرازیر شد و من قادر به توصیف آن نیستم.

س: تحولاتی را که در سطح منطقه و جهان در اثر انقلاب اسلامی ایران صورت گرفته، چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ج: مردم قیلا تصور می‌کردند که اسلام دینی است که به یک مقطع زمانی خاص، تعلق داشته و اکنون فراموش شده و چاره ساز این زمانه نمی‌تواند باشد ولی انقلاب اسلامی موجب شد که مردم به واقعیت اسلام پی ببرند و امام خمینی باعث شد که مردم جهان متوجه اسلام شوند و به دنبال آن باشند که بپسند در مکتب اسلام چه چیزهایی نهفته است و مستضعفین در انتظارند که روزی پرچم اسلام در سراسر جهان برافراشته شود.

وی سپس به جنگ عراق علیه ایران اشاره کرد و گفت: این جنگ، امری غیرمنتظره نبود و همه می‌دانستند که روزی این جنگ رخ خواهد داد، زیرا انقلاب اسلامی با هدف نابودی مستکبرین و دست نشانده‌گان آنها به میدان آمد و این امر باعث شد که آنها جنگ را شروع کنند تا اسلام و ایران را نابود کنند و به این وسیله نتوانند به حیات شان چند روزی ادامه دهند.

س: بعد از دیدارتان از ایران، چه رسالتی را برای خود ترخیص سازی توطئه‌ها و نقشه‌های استعمار علیه انقلاب اسلامی، احساس می‌کنید؟

ج: اشخاص... بعد از اینکه به کشورم بازگشتم، هرآنچه که در ایران مشاهده کردم عین واقعیات را به مردم خواهم گفت و مردم ایران کاری کرده‌اند که باعث می‌شود من بیشتر احساس مسئولیت کنم و قبل از اینکه من به ایران بیایم مردم سوریه به من گفته هرچه در آنجا دیدی، برای ما بگو، لذا من که به ایران آمدم، دفترچه‌ای تهیه کردم تا هرچه در ایران می‌بینم، یادداشت بردارم، تا وقتی به کشورم برگشتم همه را به مردمم بگویم و پیام انقلاب ایران را به آنها برسانم.

وی در خاتمه پیامی به ملت ایران فرستاد و گفت: مطمئن باشید که قلب مسلمانان جهان برای شما می‌تپد و همه به شما علاقه مندند و هیچگاه شما را فراموش نخواهند کرد و بدانند که همه جهان اسلام، طرفدار آنها و انقلاب اسلامی هستند و فکر نکنند تنها و بی‌یاورند و امیدوارم که خداوند، عمر طولانی به امام خمینی عنایت کند و وجودشان را برای مسلمین و مستضعفین ایران و جهان، حفظ فرماید.

والسلام

هم هدایت می‌شود و کارهایی هم از طریق برادران در جهاد سازندگی و برادران در شرکت فرس و صنایع‌های یا سایر نیروها انجام گرفته است.

س: با توجه به اینکه شما ارتباط نزدیک با نهادهای انقلابی و سازمانها در منطقه دارید، دیدگاهتان نسبت به مسأله جهاد سازندگی چیست و فکر می‌کنید جهاد سازندگی باید در چه راههایی قدم بردارد تا بتواند مفید و موثر واقع شود؟

ج: همانطور که خدمتان عرض کردم، مردم اینجا به دلیل اخلاص و صفای قلبی که دارند نسبت به نهادهای انقلابی یک نوع علاقه خاصی دارند، بخصوص در مورد جهاد سازندگی که در محرومترین نقاط توانسته‌اند پیام انقلاب را به گوش مردم برسانند، بیشتر اعتماد هست و در سطح این استان با توجه به محرومیتش و کمبودهای انتظار خیلی بیشتر است ما کلاً از برادرانمان در این

منطقه راضی هستیم با توجه به اینکه جهاد سازندگی در اینجا با مسائل و کمبودهایی روبروست و امکانات ندارد و نیروهای متخصص و فعال برمی‌آید. اینجا کم هستند و نیروهای فعال اینجا را در جهاد سازندگی نیروهای غیر بومی تشکیل می‌دهند، انتظار هست که برادران ما بتوانند با امکانات بیشتری که در اختیار جهاد این استان و نیروهای دیگری که در اختیار استان قرار می‌دهند و با توجه به انتظاری که هست هم از بعد فرهنگی و هم از بعد عمرانی و با توجه به میزان کاری که در مردم هست با امیدواریم که برادران ما بتوانند سهم بیشتری در منطقه تا رفع محرومیتها و مسائل و مشکلات این منطقه لریک باشند تا انشاء الله آن دینی که برگردن ما هست و بخصوص مردم محروم و مستضعف اینجا به تا بحال آنگونه که باید و شاید توجه خاصی شده است، با آمادگی بیشتر این امکانات در این منطقه آرد شود و کار و فعالیت بشود تا بتوانیم این محرومیتها و مشکلات را یکمک تمام نهادهای انقلاب اسلامی و بخصوص جهاد سازندگی برطرف کنیم.

«والسلام»

سینارهایی در استانهای محروم تشکیل نبود مسائل و مشکلات این استانها در رابطه با امکانات باقره استانها مطرح شود و حتی الامکان از این امکانات در استان و در صورت لزوم در سایر جاها استفاده شود و نیروهای معتقد و مومن و مخلص منطقه شناسایی شوند و به آنها زمینه رشد و میدان داده شود و از نظر فرهنگی از جوانان مخلص و منعهد استفاده شود تا انشاء الله بتواند نیروهایی را که در گونه و کنار مملکت مانده هستند، نیروهایی که در محرومترین نقاط هستند، ما در اینجا جاهایی مثل لوداب و مثل بیش موک و غیره که از محرومترین نقاط هستند و از مخلص ترین نیروها هستند و از عاشق ترین افراد به انقلاب و اسلام هستند و در این زمینه ها برادران نهادهای انقلاب اسلامی شناسایی شده‌اند و نیروهای بسیاری از آنها به جبهه ها اعزام شده‌اند، و ما شهدایی داشته‌ایم که از

محرومترین خانواده ها بوده‌اند، وقتی استان آنجاها را از نزدیک می‌بیند که اصلاً راه و امکانات حتی عبور و مرور ندارد ولی اینها با عشق و علاقه به جبهه ها رفته و می‌روند و بسج نیروها در این منطقه بسیار موفق بوده است و نیروهای عشایری اینجا از یک آمادگی خاصی برخوردار هستند و ما اعتقاد داریم باید این شرایط را در تمام زمینه ها فراهم کرد و انشاء الله این نیروهایی که پشتیبان امام و امت هستند و به تعبیر امام ذخایر انقلاب هستند بیشتر از پیش از آنها استفاده شود.

س: در مورد منابع کوچک که گفتید در استان رواج دارد، خوانتم فرماتید: و بگونه موفقیت آنها چقدر بوده است.

ج: همانگونه که عرض کردم در اینجا منابع دینی مثل گومی باقی، فالی باقی و گلیم باقی است و از حالت خاصی برخوردار است و از زمان گذشته بوده است، ما در این استان بخاطر بافت اجتماعی که عشایر دارند تقریباً یک محیط خودکفایی بوده است و از نظر این قبیل منابع در این منطقه ما فعالیت‌های خوبی داشته‌ایم و الحمدلله به دست خوبی